Google Sverige AB
Kungsbron 2, 111 22 Stockholm

Socialdepartementet
Enheten för hälsa och civilsamhälle
s.remissvar@regeringskansliet.se

Datum: 16 okt. 2026
Diarienummer S2026/01273

Remissvar av delbetänkandet En åldersgräns för barns tillgång till sociala medier (SOU 2026:35)

1. Sammanfattning och ställningstagande

1.1. Google Ireland Ltd tackar för möjligheten att lämna remissvar avseende delbetänkandet *En åldersgräns för barns tillgång till sociala medier (SOU 2026:35).*

1.2. Google delar utredningens målsättning att skydda barn och unga från skadligt innehåll och skapa en trygg digital miljö. Vår övergripande princip är att barn och unga ska skyddas i den digitala världen, inte från den. Regelverk måste balansera barns säkerhet med personlig integritet, digital inkludering och tillgång till utbildningsmöjligheter.

1.3. Vi avstyrker dock att Sverige inför en nationell särlagstiftning med en generell 15-årsgräns i inloggat läge. Sedan betänkandet skickades på remiss har Europeiska kommissionen den 17 september 2026 lagt fram sitt förslag till EU KIDS Act (COM(2026) 681 final). Förslaget ska skapa EU-gemensamma regler för ålderssäkring och barns tillgång till digitala tjänster.

1.4. Att införa ett separat svenskt system i detta skede riskerar att skapa rättslig fragmentering, bryter mot EU-rättens ursprungslandsprincip och riskerar att driva unga till mindre säkra miljöer. Vi uppmanar därför den svenska lagstiftaren att pausa arbetet med lagförslaget och istället prioritera det EU-gemensamma arbetet med EU KIDS Act och förordningen om digitala tjänster (DSA).

2. EU KIDS Act

2.1. Den 17 september 2026 presenterade Europeiska kommissionen EU KIDS Act för Europaparlamentets och rådet, tillsammans med meddelandet ”En EU-ansats för barns säkerhet på nätet” (COM(2026) 680; ”Meddelandet”). Med artikel 114 i EUF-fördraget som rättslig grund fastställer EU KIDS Act:

- en harmoniserad minimiålder på 15 år för att ha ett konto på sociala nätverkstjänster och videodelningsplattformstjänster med riskfyllda funktioner, med möjlighet till begränsade konton som kontrolleras av vårdnadshavare från 13 års ålder (artiklarna 6 och 7);
- harmoniserade krav på inbyggd säkerhet (artiklarna 8–13); och

- harmoniserade regler för ålderssäkring som bygger på ett EU-system för åldersverifiering (artiklarna 27–32).

2.2. Lagförslaget föreslår en minimiålder på 15 år för samma tjänster och den åldersverifiering som krävs för att upprätthålla den. Det görs dock på olika villkor: ett tillämpningsområde baserat på utpekande som mycket stor onlineplattform (VLOP) snarare än riskfunktioner, inget föräldradeltagande för 13- och 14-åringar och en nationell standard för åldersverifiering, skillnader som EU KIDS Act är avsedd att lösa. I EU KIDS Act anges att "skilda nationella lagar påverkar den inre marknaden negativt" (skäl 3), och att förslaget "inte ger medlemsstaterna flexibilitet att införa ytterligare försiktighetsåtgärder för tillträde begränsningar". Tillträdesbegränsningen beskrivs också som "helt harmoniserad" (arbetsdokument SWD(2026) 681; "SWD", s. 42).

2.3. Mot denna bakgrund skulle att gå vidare med en fristående nationell åtgärd fragmentera den digitala inre marknaden och ingripa i EU:s lagstiftningsprocess. Vi rekommenderar den svenska regeringen att avvakta utfallet av detta initiativ och samtidigt aktivt delta i diskussionerna på EU-nivå för att säkerställa höga, enhetliga standarder över hela Europa.

3. **Åsidosättande av ursprungslandsprincipen och DSA samt felaktig tolkning av riktlinjerna för artikel 28.**

3.1. Som utredningen själv konstaterar i SOU 2026:35 begränsar DSA Sveriges möjligheter att på nationell nivå föreskriva åldersverifiering samt vilka tekniska metoder onlineplattformar ska använda för ålderssäkring och att införa nationell tillsyn och sanktioner. Därför är förslaget att plattformar ska förlita sig på dubbelblinda metoder för åldersverifiering som ingår i SOU i strid med ursprungslandsprincipen i e-handelsdirektivet och undergräver den fullständiga harmoniseringen i DSA.

3.2. Enligt ursprungslandsprincipen ska tjänsteleverantörer i regel endast underkastas lagstiftningen i den medlemsstat där de är etablerade. Enligt artikel 3 i e-handelsdirektivet får en destinationsmedlemsstat inte införa generella restriktioner för informationssamhällets tjänster etablerade i andra medlemsstater. EU-domstolen har i domar som Coyote (mål C-188/24 och C-190/24) och KommAustria (mål C-376/22) slagit fast att nationella åtgärder bedöms utifrån sin praktiska effekt, oavsett om lagen formellt riktas mot användaren. Ett svenskt särkrav på åldersverifiering och förbud mot inloggning skapar därmed ett handelshinder och strider mot principen om fri rörlighet för digitala tjänster.

3.3. Man bör även ta i beaktning att ett separat svenskt system skulle riskera att behöva göras om när EU-regelverket träder i kraft. Detta skapar betydande omställningskostnader och rättsosäkerhet för både användare och företag i Sverige.

3.4. Utredningen föreslår i avsnitt 11.4.2 att åldersgränsen på 15 år ska gälla utifrån kalenderår för födelse snarare än användarens faktiska födelsedag, vilket i praktiken ger 14-åringar tillgång till plattformar från och med den 1 januari det år de fyller 15. Även om utredningen försöker motivera detta med ”social sammanhållning i skolklasser” framstår denna kohortmetod som oförenlig med befintliga och kommande europeiska åldersverifieringsinfrastrukturer. Standardiserade europeiska lösningar, såsom EU Digital Identity Wallet (EUDI) och eIDAS-kompatibla åldersverifieringsintyg, är utformade för att verifiera en individs exakta minimiålder eller födelsedatum. Att tvinga globala plattformar att utveckla skräddarsydda, Sverigespecifika verifieringslogik som beräknar behörighet utifrån kalenderår snarare än faktisk ålder är tekniskt oproportionerligt, mycket känsligt för säkerhetskringgående och skapar ett onödigt hinder för en harmoniserad inre digital marknad. Dessutom medger utredningen själv i slutet av avsnitt 11.4.2 att kalenderårsansatsen är avhängig den olösta tekniska frågan om den svenska digitala identitetsplånboken och åldersintyget (som för närvarande utvecklas) kan anpassas för att verifiera ett födelseår snarare än att helt enkelt bekräfta en minimiålder. Om den verifieringen inte är tekniskt genomförbar kommer åldersdefinitionen att behöva revideras. Denna rättsliga instabilitet i en central bestämmelse bör anses utgöra ytterligare ett skäl att avvakta EU KIDS Act innan nationell lagstiftning införs.

3.5. I avsnitt 11.3.2 föreslås i lagförslaget att mikroföretag och små företag (SME) ska undantas från åldersgränsens tillämpningsområde. Samtidigt som Google har förståelse för önskemålet att undvika oproportionerliga administrativa bördor för mindre företag, skapar detta undantag en oundviklig motsättning i lagförslagets målsättning om barnsäkerhet. Om riskerna kopplade till social interaktion, algoritmstyrda flöden och användargenererat innehåll verkligen är så allvarliga att de motiverar en drastisk inskränkning av barns konstitutionella rättigheter, försvinner inte dessa risker på mindre plattformar. I själva verket saknar ofta mindre plattformar de resurser för innehållsmoderering och den tekniska kapacitet att skydda barn som större aktörer har. Att undanta dem samtidigt som tillgången till starkt modererade plattformar förbjuds visar att lagförslagets räckvidd är godtycklig och inte konsekvent anpassad till skyddet av minderåriga.

4. Brist på konstitutionell analys och proportionalitetsbedömning

4.1. I likhet med synpunkter från Juridiska fakulteten vid Stockholms universitet vill Google även framhålla bristen på en djupare konstitutionell analys i betänkandet. Det saknas en vidare granskning av hur förslaget förhåller sig till den grundlagsskyddade anskaffarfriheten. Därtill krävs en mer utförlig proportionalitetsbedömning gällande inskränkningar i barns informationsfrihet och deras rätt till tillgång till viktig samhällsinformation.

4.2. I synnerhet skapar förslagets beroende av den breda definitionen av ”onlineplattform” enligt artikel 3(i) i DSA, snarare än det mer precisa riskbaserade begreppet, ett oproportionerligt brett tillämpningsområde. Som förslaget är utformat, även när hänsyn tas till de funktionella kriterier som förs fram (som gör det möjligt för användare att upptäcka, ansluta till och kommunicera med varandra, samt att dela och upptäcka innehåll med allmänheten), skulle det svenska lagförslaget fortfarande kunna omfatta tjänster som inte har någon likhet med de sociala medier-miljöer som det är avsett att rikta sig mot. Tjänster som kart- och navigeringsapplikationer skulle i princip kunna falla inom tillämpningsområdet, även om de inte uppvisar några av de risker relaterade till olämpligt eller skadligt innehåll som nämns i avsnitt 4.3.5 i utredningen, såsom flöden, jämförelser med jämnåriga, grooming eller nätmobbning som motiverar den föreslagna inskränkningen.

4.3. Beslutet från den franska författningsdomstolen den 14 augusti 2026 understryker dessa konstitutionella och EU-rättsliga hinder genom att konstatera betydande proportionalitetsbrister vid liknande nationell lagstiftning.

4.4. I avsnitt 11.4.3 avvisar utredningen uttryckligen varje möjlighet för föräldrar eller vårdnadshavare att ge sitt samtycke till att deras barn använder sociala medier-plattformar före 15 års ålder. Detta utgör ett oproportionerligt ingrepp i den grundlagsskyddade och internationellt skyddade rätten till föräldravägledning och familjens självbestämmande, som kommer till uttryck i artiklarna 5 och 18 i FN:s konvention om barnets rättigheter (barnkonventionen). Genom att införa ett absolut nationellt förbud utan föräldraundantag uppfyller lagförslaget inte det konstitutionella proportionalitetstestet.

4.5. Enligt svensk konstitutionell rätt måste varje inskränkning av grundläggande rättigheter vara ”lämplig” för att uppnå sitt skyddsändamål. Som erkänts av den franska författningsdomstolen berövar det föräldrar möjligheten att fatta informerade beslut om tillgång till yttranden på nätet utifrån riskerna på specifika tjänster och utifrån sin egen familjesituation. Utredningen medger att ett sådant förbud riskerar att driva minderåriga till oreglerade, mindre säkra digitala miljöer där plattformar inte har några incitament alls att erbjuda åldersanpassat innehåll eller föräldrakontroller. Det är heller inte riskbaserat. En lagstiftningsåtgärd som av sina egna upphovsmän erkänns vara lätt att kringgå, och som sannolikt driver barn till betydligt farligare områden på internet, är i grunden olämplig och uppfyller därför inte de stränga proportionalitetskraven i den svenska regeringsformen.

4.6. Slutligen anser Google att lagförslagets proportionalitet skulle stärkas om följande aspekter lades till i den befintliga listan över undantag som beskrivs i avsnitt 11.3.2:

- tjänster eller kontotyper som är särskilt utformade, innehållsanpassade eller tekniskt konfigurerade för minderåriga, med inbyggda åldersanpassade innehållsbegränsningar, och som inte möjliggör offentliga former av social

interaktion, såsom offentliga användarprofiler eller uppladdning av innehåll för offentlig visning; och

- tjänster eller kontotyper som kräver och möjliggör föräldratillsyn och som tillhandahåller (i) innehållsbegränsningar och (ii) tillräckliga möjligheter för en förälder eller vårdnadshavare att styra funktioner i syfte att skydda den minderårige.

4.7. Att begränsa barns tillgång i inloggat läge till de tjänster som beskrivs ovan strider direkt mot lagförslagets uttalade syfte att skydda barn. Om målet är att hindra barn från att få tillgång till potentiellt skadliga miljöer som främst riktar sig till vuxna, bör plattformar som är särskilt utformade för minderåriga främjas, i stället för att riskera att omfattas av samma generella förbud.

4.8. Slutligen påminner vi den svenska regeringen om att eftersom den föreslagna lagstiftningen fastställer regler som direkt påverkar tillhandahållandet och driften av informationssamhällets tjänster utgör den ett utkast till teknisk föreskrift som måste genomgå en formell TRIS-anmälan enligt direktiv (EU) 2015/1535 före antagandet.